

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ב"ה

תיק 1344002/2

בבית הדין הרבני האזורי תל אביב יפו

לפני כבוד הדיינים:

הרב צבי בן יעקב – אב"ד, הרב יצחק הדאיה, הרב משה בצרי

המבקשת: פלונית (ע"י ב"כ עו"ד בתיה שפיצר)

נגד

המשיב: פלוני (ע"י ב"כ עו"ד אמנון בן דרור)

הנדון: דחיית בקשה לצו למדור ספציפי כשהוא עשוי לחבל בסיכוי לשלום בית

החלטה

בפנינו תביעת האישה לשלום בית, ובמסגרתה בקשה למתן צו למדור ספציפי (הארכת הצו שניתן בתאריך כ"ו בחשון תשפ"ב (1.11.21) ותוקפו לשלושים יום), בדירה בה מתגוררים הצדדים ברחוב ר' בתל אביב. הדירה בבעלות הבעל ורשומה על שמו. כמו כן הגישה האישה תביעה למזונות אישה. בית הדין קיים דיון בתאריך י"ז בכסלו תשפ"ב (21.11.21), במהלכו שמע את דברי הצדדים ובאי כוחם.

הצדדים נישאו זה לזה כדמו"י בתאריך כ"ט באדר תשע"ח (16.3.18), ומנישואין אלה נולד בתאריך ג' בתשרי תש"פ (2.10.19) בנם של הצדדים [י'] (לאחר הליך פונדקאות).

מדור ספציפי

כאמור, הצדדים מתגוררים בדירה ברחוב ר' בתל אביב, דירה בת שנים או שלשה חדרים, בשטח של 61 מ"ר, אותה קיבל הבעל במתנה מאמו. בסעיף 5.5-5.7 לשטר המתנה נכתב:

5.5 - כל הפירות שיונבו ממתנה זו יהיו לטובת נותן המתנה ובן זוגה מר מ' [...]. עד יום מותם, האחרון מן השניים, ורק לאחר מכן למקבל המתנה.

5.6 - מקבל המתנה מתחייב שלא למכור את הדירה, כל עוד לא קיבל אישור מנותן המתנה ובכתב.

5.7 - מקבל המתנה ירשום הערת אזהרה אצל רשם המקרקעין לטובת נותן המתנה על התחייבות שלא לעשות עסקה בנכס, ללא אישור נותן המתנה.

עולה מן הדברים כי מדובר בבעלות מוגבלת של הבעל בדירה, שהרי על פי שטר המתנה, פירות המתנה שייכים לאם הבעל ובן זוגה לכל ימי חייהם. לכאורה זכות מגורים בדירה, היא חלק מפירות המתנה. כך שלבעל יש בדירה קנין גוף ללא קנין פירות, שהרי יש לו גוף מהיום ופירות רק לאחר מיתת הנותנת ובן זוגה.

בדירה הנ"ל מתגוררים הצדדים כארבע שנים, החל מתחילת הנישואין (או בסמוך לתחילתם) עד היום. בתאריך ה' בחשון תשפ"ב (11.10.21) הגיש הבעל בבית המשפט לענייני משפחה

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

תביעה לסילוקה של האישה מהדירה, ולאחר מכן תבעה האישה בבית הדין שלום בית ומזונות אישה, וכן בקשה צו למדור ספציפי.

בדיון שהתקיים בפנינו טענה האישה שהיא מעוניינת לשקם את יחסיה עם הבעל, ופניה לשלום בית. היא ציינה את היות הבעל חרדתי.

הבעל בתשובתו ביקש לדחות את תביעת האישה לשלום בית, כאשר הוא מעלה את חששו ואת חרדתו, שכל מגמת פני האישה לעשוק ממנו את הדירה או חלק ממנה, וכך אמר הבעל בדיון:

"היא כל שני וחמישי אמרה שהיא רוצה לעזוב. היא רצתה בעזיבה הזו, היינו בטיפול שלא שינה כלום, ושם גם לא נאמר כל הרקע, היחסים הלכו והדרדרו [...] היום הולדת שעשיתי זה יום הולדת 40, אמרתי אני בכל זאת אני אכבד אותה, עשיתי לה ארוחה ו'סטנד אפ'. אני הגשתי בקשה לגירושין, אבל היא דחפה אותי לזה, והיא אמרה לי "יופי זה מה שרציתי בוא נתקדם" ואז השתנתה הגישה כי אח שלה מעורב פה, והיא אמרה 'רגע' וכו' זה אסטרטגיה שהיא רוצה לעשוק אותי ולהוציא אותי מהדירה ולקבל מזונות (ההדגשה אינו במקור). היא הציגה מאות אלפי שקלים שהיא חסכה על הגב שלי.

בית הדין: אם כל כך גרוע, למה אתה נשאר איתה בדירה?

הבעל: חשבנו להגיע להסכם וזה גם מה שהבנתי שהיא רצתה, רצינו להגיע להסכם כי לא רציתי לזרוק אותה לרחוב. היא כל שני וחמישי ישנה על הספה אין בינינו יחסים שנה וחצי, זה סוג של שנאה כבר".

מנגד הסבירה האישה את רצונה בשלום בית:

"אחרי שהילד נולד הוא היה היסטרי, על כל דבר! הוא היה חרדתי, ואז הלכנו לייעוץ זוגי וזה עזר בינינו. ואחר כך באה הקורונה ועמדתי להגיע לעבודה ואז הודיעו לי על חל"ת.

בית הדין: כמה זמן אתם לא מדברים?

האישה: אני מנסה לדבר.

בית הדין: האם את רוצה לנסות שלום בית?

האישה: אני רוצה להילחם על הנישואין האלה.

בית הדין: הוא אומר ששנה וחצי אתם כבר לא מדברים ביניכם.

האישה: אני מנסה לדבר והוא הודף אותי. אני ניסיתי לגעת בו, והוא הודף אותי.

דיון והכרעה

לאחר ששמענו את דברי הצדדים ובאי כוחם, נבהיר כי אף שאין בכוונתנו בהחלטה זו להכריע בעצם התביעה לשלום בית, עלינו לדון ולבחון את מידת הסיכויים לשלום בית הואיל ויש להם השלכה על ההחלטה בדבר בקשת האישה לצו למדור ספציפי ומזונות אישה.

בעבר, אחת מנקודות החיכוך בין בתי הדין לבתי המשפט הייתה על רקע דומה. אישה הגישה תביעה לשלום בית לבית הדין, ובית הדין נערך לדון בדבר באמצעות דיונים והוכחות

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

וכדומה. ובינתיים, הבעל שאצה לו הדרך, הגיש בקשה לפירוק שיתוף בבית המשפט, במחשבה שאחר פירוק השותפות כבר לא יכון השלום בבית זה, והדיון בתביעת שלום הבית יתייתר.

סוגיה זו כבר מאחרנו, אחר שבתי המשפט קיבלו את הטענה שקבלת התביעה לפירוק השיתוף פוגעת בתביעת שלום בית שנמצאת בסמכות של בית הדין וכבר החלה להידון בפניו. מאידך, גם בתי הדין אם הגיעו למסקנה שאין סיכוי לתביעת שלום הבית, דחו תביעה זו, ואפשרו פירוק השיתוף.

אולם לאחר העיון וניתוח המקרה שבפנינו קובע בית הדין כי אדרבה, קבלת בקשת האישה למדור ספציפי - היא זו שעלולה לחבל בסיכוי לשלום בית.

המקרה הרגיל לבקשת מדור ספציפי הוא בבני זוג שחיים יחד שנים רבות, והדירה בה הם חיים היא בבעלות משותפת, במקרה כזה אכן נוטה בית הדין לקבל בקשה למדור ספציפי ככל שנראה סיכוי סביר להחזרת שלום הבית בין בני הזוג.

אולם במקרה שבפנינו לא רק שהמגורים במדור הם קצרים יחסית (כארבע שנים), אלא אף המדור אינו בבעלות משותפת אלא בבעלות של הבעל בלבד. ואף בעלות זו הינה חלקית, שהרי אימו, נותנת המתנה, השאירה בידיה וביד בן זוגה את זכות הפירות מדירה זו והוא אינו רשאי למכור את הדירה.

על פניו ניתן לפרש "פירות המתנה" ששיירה לעצמה האם, בשני אופנים. האם הכוונה דווקא באופן שהדירה תושכר לצד שלישי, אז צריך מקבל המתנה לתת את דמי השכירות לאם, וכך היא הפרשנות שמציעה באת כוח האישה, או שמא הכוונה שאף עצם הזכות לגור בדירה, נחשבת "פירות" של הנכס, ואף אם הבן עצמו יבחר לגור בדירה, רשאית האם לדרוש ממנו דמי שכירות וכך מציע בא כוח הבעל לפרש סעיף זה. הגם שלכאורה בית הדין נוטה לומר שהמינוח "פירות" כולל כל סוג של מגורים, בשכר או שלא בשכר, לא הוצרכנו להכריע בשאלה זה, כפי שנבאר להלן.

זה ברור שבמקרה שלאישה אין כלל חלק בדירה המדוברת, צו למדור ספציפי בשל הרצון לשלום בית יינתן רק לאחר שבית הדין ישתכנע ברמה גבוהה יותר, שאכן הצו משרת את המטרה – שלום בית, ולא את הרצון לנכס ממון. צו כזה אמור להינתן אך ורק אם הסיכוי לשלום נמצא ברף הגבוה ביותר, שלא כמקרה בו הצדדים מתגוררים בדירה בבעלות משותפת וגרים שם שנים רבות, שאז נסתפק בסיכוי סביר לשלום בית כדי לתת צו כזה.

ובפרט שכאמור אף לבעל עצמו יש בעלות מוגבלת בלבד בדירה, הוא אינו רשאי למוכרה, וכל פירותיה שייכים לנותנת המתנה (אם הבעל) ובן זוגה, ואם כן הזיקה של האישה לדירה קלושה יותר, ויש קושי נוסף להוציא לטובתה צו למדור ספציפי בדירה.

אולם טעם עיקרי לדחיית בקשת האישה לצו למדור ספציפי הוא, מפני שאנו סבורים שמהבחינה המהותית הצו אינו משרת את מטרת השלום בית.

איננו יודעים אם יש סיכוי לשלום בית, בבני זוג שאינם מקיימים יחסי אישות שנה ומחצה, וכנראה גם כמעט לא מדברים ביניהם, הגם שהם מתגוררים תחת קורת גג אחת.

איננו יודעים אם יש סיכוי לשלום בית, לאור תביעת הגירושין שהגיש הבעל בבית הדין בתאריך י"ז בכסלו תשפ"ב (21.11.21) ועל רקע המצב הנתון בין הצדדים, יש סיכוי סביר שהצדדים בדרכם לפירוד.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

אמנם אין לומר שנסתם הגולל על הקשר בין בני הזוג, שהרי כבר היה לעולמים, ושערי שלום לא ננעלו, והיו מקרים נדירים במצב דומה שלמעלה מהטבע ובדרך פלאית, חזרו לשלום בית, אך על פניו נראה שהמסלול לא מוליך ליעד של שלום.

אולם ברור למעלה מכל ספק, שאם יש סיכוי לשלום בית בנדו"ד, הרי הוא עובר דרך ביטולו של הצו למדור ספציפי.

בית הדין התרשם מדברי הבעל שהוא חש שתביעת האישה למדור ספציפי אינה נובעת מרצון כנה לשלום בית אלא מרצונה לסלק אותו מהדירה ולנשל אותו מהמתנה אותה קיבל מאימו, ואף לקבל מזונות אישה כשהיא חיה לבדה בדירתו. אם כך היא מחשבתו, אין סיכוי שהוא יסכים לשלום בית, וכידוע, בתביעה לשלום בית, לא ניתן לכפות את הצד השני להיעתר לתביעה.

אם יש איזה סיכוי לשלום בית, הוא רק אם נבטל את הצו למדור ספציפי, והצדדים יפעלו באחת מהדרכים דלהלן. או שיעזבו את הדירה ברח' ר' וישכרו יחד דירה אחרת. לחלופין, יישארו בדירה הנוכחית, אך יעשו הסכם ממון בוא תבוא לידי ביטוי זכות הבעל בדירה, כשהאישה מצהירה שאין לה זכות קניינית בדירה זו.

רק כך תוכל האישה לשכנע את הבעל שאכן רוצה בשלום בית ולא הרכוש.

איננו רואים דרך אחרת להגיע לשלום, אם האישה באמת ובתמים חפצה להילחם על שלמות הבית.

אם תיאות לאחת מהדרכים הנ"ל, סימן מובהק הוא שרוצה היא בשלום בית. אולם אם היא נאחזת בתביעתה ורצונה בצו למדור ספציפי, מבלי להסכים להסכם ממון המסדיר את זכויות הבעל בדירה שניתנה לו במתנה, הרי אז כאמור, כפי הנראה בדרך הטבע, דרכם של הצדדים סלולה לכיוון גירושין.

לאור האמור, בית הדין מבטל את הצו למדור ספציפי שניתן על ידי בית הדין בתאריך כ"ו בחשון תשפ"ב (1.11.21).

מזונות אישה

דעתנו שכל עוד הצדדים מתגוררים יחד תחת קורת גג אחת, יש לשמור על הסטטוס קוו. מה שהיה הוא שיהיה. עדיין איננו יודעים מה יעלה בגורל התביעה למזונות הילד, ולהחלטת בית המשפט לענייני משפחה בעניין, תהיה השלכה גם לנדו"ד. אולם נכון לעכשיו דעתנו שהבעל ימשיך לשלם את הוצאות המדור (חשמל, מים, ארנונה וכיוצא בהן), יקנה לבית באופן מלא מצרכי מזון, חומרי ניקוי, ובגוד וכו', הכול לפי הכמות שהיה נהוג בשנה האחרונה (עד לחודש אוקטובר 2021), ובהתאם לרמה שבשנה האחרונה, וכפי שמשקף מפירוט התנועות שבכרטיסי האשראי של הצדדים.

החלטה זו ניתנת במסגרת מזונות זמניים, והתנהלות זו תמשך בכל התקופה בה יתגוררו הצדדים יחדיו. לכשייפרדו הצדדים, ובמידה ועדיין לא יסודר גט פיטורין בין הצדדים, ייתן בית הדין החלטה נוספת בעניין מזונות אישה, ככל ותוגש בקשה מתאימה.

ניתן לפרסם לאחר השמטת פרטים מזהים.

ניתן ביום י"ח בכסלו התשפ"ב (22/11/2021).

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

הרב צבי בן יעקב – אב"ד, הרב יצחק הדאיה, הרב משה בצרי

עותק זה עשוי להכיל שינויי ותיקוני עריכה